

Aika	26.10.2017 klo 9.00–12.00
Paikka	Tipotien sosiaali- ja terveysasema, luentosali, Tipotie 4, Tampere
Osallistujat	Maria Antikainen, projektikoordinaattori, Pirkanmaan LAPE Anja Jalonen-Männikkö, osastonhoitaja, äitiys- ja lastenneuvola, Tampere Mervi Janhunen-Ruusuvuori, toimialajohtaja, Settlementti Tampere ry Jenni Karsio, Ensi- ja turvakodin johtaja, Tampereen ensi- ja turvakoti ry Sanna Karvinen, Perhetuvan vastaava ohjaaja, Lempäälän kunta/ ennaltaehkäisevä perhetyö Jaana Koivisto, projektikoordinaattori, Pirkanmaan LAPE Kirsi Koponen, palveluohjaaja/ Perheiden talo, Tampere Marianna Lehtinen, johtava koordinaattori/ kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, Tampere Maija Mäkinen, hyvinvointikoordinaattori, Kangasalan kunta Suvi Niemi, sosiaalityöntekijä, Virrat Laura Parviainen, kokemusasiantuntija, Tampere Karita Pettinen, sosiaalityöntekijä, Pelastakaa Lapset ry Pirita Rantanen, perhepalvelukoordinaattori, Sastamalan kaupunki/ Sastamalan seudun Soster -palvelut Tiia Ritola, lapsityönohjaaja, Kangasalan seurakunta Mika Seppänen, sivistysjohtaja, Vesilahti Reija Siitonen, perhetyöntekijä, Sosiaalipalvelut Pälkäne (Kangasala) Päivi Viitanen - Marchegiano, projektikoordinaattori Kari Vilkkö, vastaava erotyöntekijä, Miessakit ry Teija Virtanen, sosiaalityöntekijä/ lastenvalvoja, perhekeskustiimin vetäjä, Akaan kaupunki
Poissa	Katri Alamettälä, perheneuvoja, Kolmostien Terveys oy/ Parkano Kristiina Harsu, työ- ja toimintakykyetuksien ratkaisukeskuksen päällikkö, KEELA/ Keskinen vakuutuspiiri Pia Hietanen, suunnittelija, äitiys- ja lastenneuvola, Tampere Ulla-Mari Hutko, kasvatuksen toimialajohtaja, Valkeakoski Sääksmäen seurakunta Merja Jokela, vs. varhaiskasvatuksen työalajohtaja Niina Kettunen-Niemi, varhaiskasvatuksen suunnittelija, Kangasala Jenni Kilpinen, lasten ja nuorten psykologi, Urjalan kunta Anne Kytölä, ylihoitaja/ hyvinvointikoordinaattori, Pirkkala Saija Lehtonen, varhaiskasvatuksen perheohjaaja, Hämeenkyrö Ritva Leijala, palvelupäällikkö/ Mäntänvuoren terveys, Mänttä-Vilppula Anneli Leponen, osastonhoitaja, äitiys- ja lastenneuvola, Tampere Ann-Mari Loppi, MLL -perhekahvilavastaava, Valkeakoski Mia Niemi, sosiaalityöntekijä, Tampere Elina Ojanen, terveyskeskuslääkäri (neuvola- ja koululääkäri), Tampere Eveliina Peltomäki, terveydenhoitaja, Hämeenkyrö Tuija Peurala, hallintojohtaja/ hyvinvointikoordinaattori, Oriveden kaupunki Anne Perälä, hyvinvointikoordinaattori, Kihniön kunta/ Parkanon kaupunki Johanna Rauma, johtava sosiaalityöntekijä/ perhekeskus, Nokian kaupunki

Kaija Reiman-Salminen, toiminnanjohtaja, MLL Tampereen osasto
 Anne Ryyppö-Prami, lapsityönohjaaja, Tampereen Harjun seurakunta
 Maarit Räikkä, nuorisotyönohjaaja/ kouluikäistyö, Pirkkalan seurakunta
 Tanja Salmisto, ohjaava erityisopettaja, Valkeakoski
 Sari Salomaa-Niemi, erikoissuunnittelija/ kasvatusta- ja opetuspalvelut, Tampere
 Juha Santala, lehtori, TAMK
 Sari Sillanpää, kirjastonhoitaja, Sastamala
 Pirjo Sillman, erityistyöntekijä, Tampere/ Parasta Lapsille
 Satu Sukanen, sosiaali- ja vammaispalvelut, Tampere
 Ari Tiensuu, toiminnanjohtaja/ kriisikeskusjohtaja, Sastamalan seudun mielenterveysseura ry
 Pia Turvala, terveydenhoitajien esimies/ perhekeskus, Hämeenkyrön kunta
 Tuija Ukkonen-Erenius, sosiaalityöntekijä/ yhdyspintatyö/ perhepalvelut, Tampere
 Karoliina Valonen, MLL Punkalaidun
 Kirsi Valtanen, perhetyön palvelupäällikkö, Ylöjärvi
 Henna Vuorela, kokemusasiantuntija, Tampere
 Petteri Väkiparta, avoimen päiväkotin- ja iltapäiväkerhotoiminnan johtaja, MLL Nokia
 Merja Värri, johtava psykologi/ vastaanotto toiminta, Tampere

	Asia	Perhekeskustoimintamallin kehittämistyöryhmän tapaaminen, teemana vertikaalinen integraatio
1	Alkusanat	<p>Projektikoordinaattorit kertoivat terveiset perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikon vierailulta. Ministeri painotti vierailullaan mm. peruspalveluiden (neuvola, varhaiskasvatus ja koulu) roolia perhekeskustoimintamallissa.</p> <p>Päivi Viitanen-Marchegiano osallistui 25.10. valtakunnalliseen perhekeskustoimintamallityöpajaan, jossa mm. aiheena oli johtaminen incl. THL:n Marja-Leena Perälän esitys yhteensovittavasta johtamisesta. Lisäksi terveisinä tietoa, että valtakunnallisella tasolla työskennellään akuutisti mm. yhteisten käsitteiden määrittämiseksi, johon myös maakunnalliset perhekeskusyhdyshenkilöt osallistuvat.</p> <p>Projektikoordinaattorit ovat käyneet tutustumassa Itäkadun perhekeskukseen, missä kaikki lapsiperheiden sosiaali- ja terveystyö on koottu samaan rakennukseen. Uudessa perhekeskuksessa on luotu myös rakenteita monitoimijaiseen yhteistyöhön (neuvolatiimit ja monialainen palvelutarpeen arviointi). Lisätietoja saa koordinaattoreilta.</p> <p>Koordinaattorit esittelivät Pirkanmaan LAPEn kehittämistyöryhmien kokonaisuuden (ks. kuva diaesityksessä).</p>

2	Edellisen kokouksen muistio	Edellisen kokouksen (15.8.) muistio hyväksyttiin. Muistiot ym. materiaalit löytyvät hankkeen nettisivuilta: www.lapepirkanmaa.fi .
3	Lämmittelytehtävä	Orientoiduttiin yksilöinä/ pienryhminä systeemisyyden teemaan kirjoittamalla lapuille asioita, joita tulee mieleen sanaparista ”hyvä kohtaaminen”. Aikaa kirjoittamiseen annettiin 90sec , jonka jälkeen pienryhmässä jokainen luki kirjoittamansa laput ääneen. Kokouksen päätyttyä osallistujan tuli asettaa lappunsa fläpille piirretylle janalle siihen kohtaan, miten helppoa tai vaikeata arvioi esittämänsä asian olevan.
4	Erityis- ja vaativan tason palveluiden kehittäminen LAPE-hankkeessa	<p>Projektikoordinaattori Nanna Miettunen esitteli erityis- ja vaativan tason palveluiden kehittämiskokonaisuutta sekä pyysi kommentteja erityisesti OT-keskuksen (osaamis- ja tukikeskus) osalta. Ks. diaesitys muistion liitteenä.</p> <p>Esityksen pohjalta käytiin keskustelua:</p> <p>Miten varmistetaan, ettei perhekeskuksesta siirretä asiakkaita liikaa erityis- ja OT-tasolle? Esim. erityistä tukea tarvitsevien huomioiminen peruspalveluissa. Terveystieteiden puolella kriteerit ovat olemassa ja sosiaalihuollossa tekeillä. Kriteerit tulisi määritellä kansallisella tasolla. OT-keskusten osalta suunnitellaan asetusta myös sosiaalihuollon puolelle, mutta toisaalta mietityttää, onko yksiselitteisten kriteerien luominen mahdollista sosiaalihuollossa.</p> <p>Keskusteltiin siitä, kenellä on valta määritellä, tarvitseeko yksittäinen asiakas erityistason palvelua. Johtamiskysymys on tässä keskiössä.</p> <p>Meneekö erityistaso LAPEn kautta kauemmaksi vai tuleeko lähemmäksi? Todettiin, että onnistuneiden konsultaattorakenteiden ja jalkautuvien palveluiden avulla erityistaso tulee lähemmäksi.</p>
5	Systeeminen näkökulma ja lastensuojelun moniammatillinen toimintamalli	<p>Projektikoordinaattori Tiina Civil esitteli lastensuojelun moniammatillista toimintamallia, jota pilotoidaan LAPE-hankkeen aikana myös Pirkanmaalla. Ks. diaesitys muistion liitteenä.</p> <p>Esityksen pohjalta nousi kommentteja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimintamalli on kehitetty Iso-Britanniassa, missä sosiaalityöntekijöiden koulutus on hieman toisenlainen kuin Suomessa. Mallin peruselementit ovat kuitenkin sovellettavissa Suomeenkin, sillä ne suomalaisen laindäädännön (Sosiaalihuoltolaki, Lastensuojelulaki jne.) mukaisia. Mallia pilotoivien kuntien työntekijät saavat mallin käyttöön erityistä koulutusta. • Lastensuojelun työntekijä ei voi hallita kaikkea ja siksi tarvitaan monitoimijaista yhteistyötä. Perustason työntekijät ovat koko ajan mukana lapsen ja perheen elämässä ja asioissa. Peruspalveluissa on otettava vastuu lapsen tilanteesta, omatyöntekijä lapselle peruspalveluista (esim. koulu). Asiakkaat ovat yhteisiä. • Mikä on perhetyöntekijöiden/sosiaaliohjaajien rooli toimintamallissa?

		<ul style="list-style-type: none"> Miten opitaan käyttämään konsultointia, ettei heti lähetetä pois asiakasta vaan tehdään yhteistä työtä?
6	Keskustelua matalan kynnyksen ja erityistason välisestä yhteistyöstä (vertikaalinen integraatio)	<p>Keskustelua jatkettiin mm. seuraavien kysymysten pohjalta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Millaista tukea perhekeskustoimijana toivoisit erityis- ja vaativan tason palveluista? Mitkä ovat mielestäsi suurimmat esteet vertikaaliselle yhteistyölle? Millaisin keinoin esteitä voitaisiin poistaa? Millaisia konkreettisia ”siltoja” rakentaisit palvelutasojen välille? Konsultaatiomalleja, yhteistyökäytäntöjä jne.? <ul style="list-style-type: none"> Konsultointiin yksinkertaiset, helpot ja selkeät rakenteet <ul style="list-style-type: none"> Yhteydenpitoa helpottaa, jos henkilöt ovat tuttuja ↔ voisiko avainhenkilömalli edesauttaa tätä? Kirjaamiskäytäntöjen yhdenmukaistaminen ↔ Tehtävä tiivistä yhteistyötä kansakouluhankkeen kanssa <ul style="list-style-type: none"> Huomio: Tieto on asiakkaan omistamaa tietoa Kun rakennetaan rajoja, tulee myös siltoja vahvistaa: Johtaminen, sopimukset, rakenne Mietitään milloin ja ketä tarvitaan paikalle: Ei ylimääräisiä, tarkoituksettomia kokouksia verkostoja Tehtävänkuvien selkiyttäminen – myös muille ammattiryhmille jotta tiedetään kuka tekee mitään Ammattiryhmien osaamisen jakaminen ja toisilta ammattiryhmiltä oppiminen Tutuksi myös palveluprosessit Pelko, että erityis- ja vaativat palvelut menevät yhä kauemmas ja etäämmälle, vaikeammin saatavaksi → Ehkä johtaminen ja yhteiset rahat auttavat Yhteistyö järjestöjen kanssa: Selvitettävä mahdollisuudet ja rajoitukset Konsultoinnissa perustason työntekijän osattava esittää riittävän tarkka kysymys, selkeä pyyntö, mitä toivoo erityistasolta.
7	Perhekeskustoimintamallin pilotointi	<p>Projektikoordinaattorit esittelivät perhekeskustoimintamallin pilotointia. Toimintamallin kokonaisuutta pilotoidaan hankkeen aikana neljällä alueella: Kangasala, Lempäälä, Nokia ja Tampere (Hervanta ja Vuores). Lisäksi monessa kunnassa pilotoidaan erillisiä osakokonaisuuksia. Ks. diaesitys muistion liitteenä.</p>
8	Ajankohtaisia asioita	Ks. diaesitys muistion liitteenä.
9	Seuraava kokous	<p>Seuraava kokous pidetään tiistaina 28.11.2017 klo 13-16 Tipotien luentosalissa. Tuolloin teemana on vanhemmuuden tuki ja ryhmässä on mukana myös projektikoordinaattori Tia Kemppainen.</p>